

De das – Loonse en Drunense Duinen, Den Brand, landgoed Huis ter Heide en omgeving

Jaarverslag 2007

Samenvatting	2
1. Jaarverslag	4
2. Dode dassen	5
3. Pers en rondleidingen	6
4. Toekomstige ontwikkelingen en wensen	7
Bijlage 1: kengetallen	8
Bijlage 2: slachtoffers	9

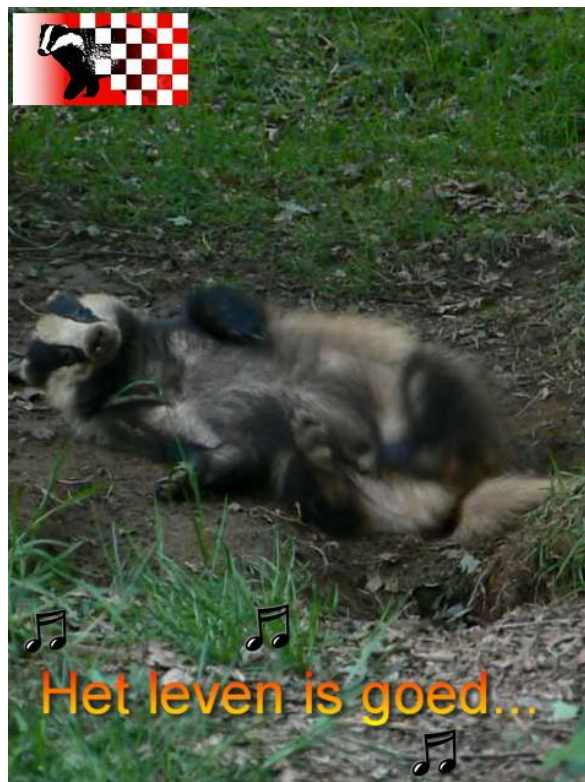
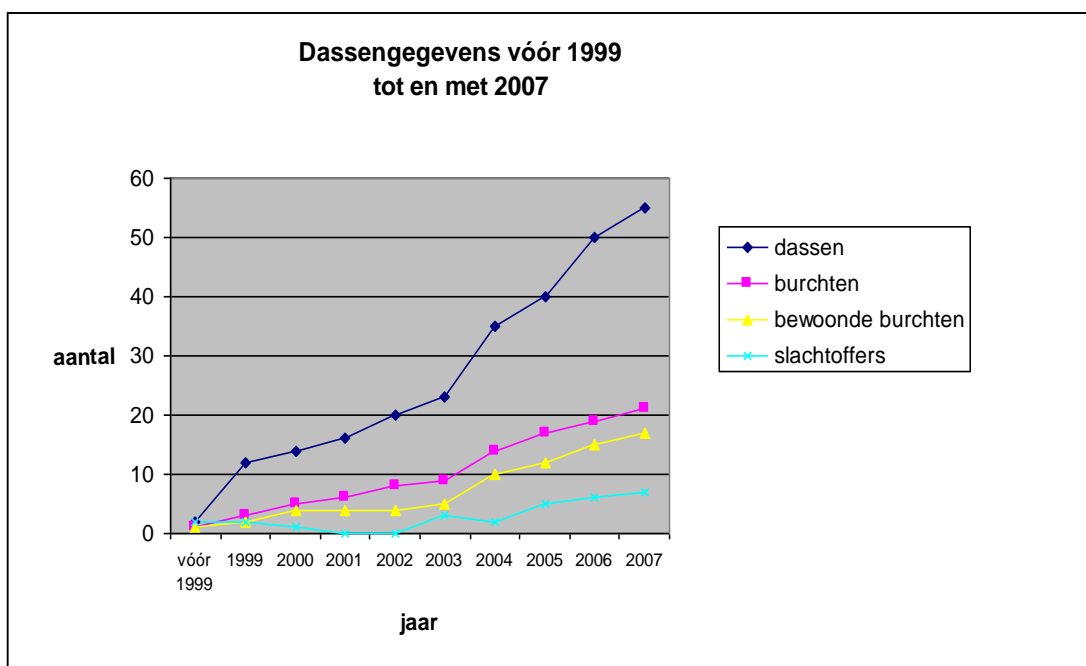

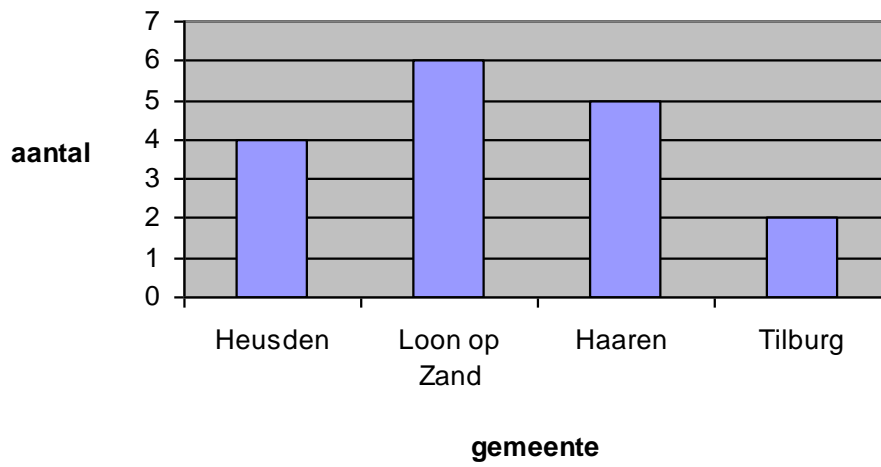
foto: Friso Derikx: dassenwerkgroep Brabant

Samenvatting

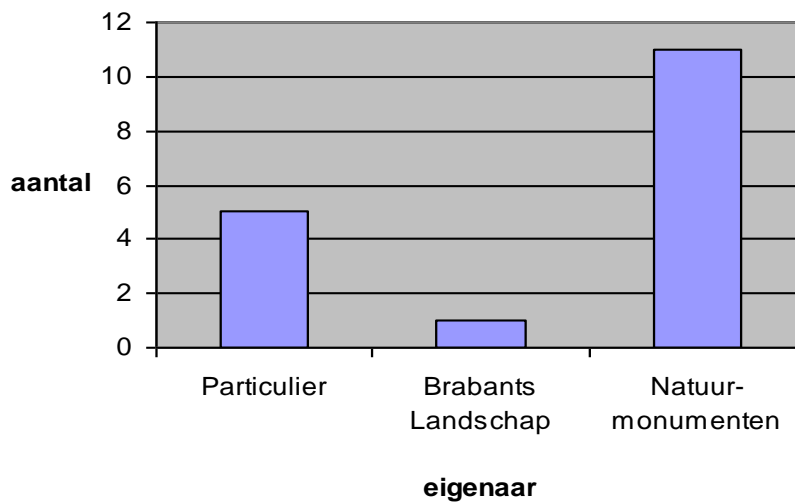
1. **Belangrijke mijlpaal:** het aantal bewoonde burchten van 17 heeft het vooroorlogse getal bereikt. Uit historische gegevens is bekend dat ver voor de tweede wereldoorlog, in een vergelijkbaar gebied 17 bewoonde burchten lagen. Ook kan ervan uit worden gegaan dat het aantal dassen de vooroorlogse waarde heeft geëvenaard;
2. De populatie dassen per 31-12-2007 wordt op 55 geschat;
3. Het aantal burchten bedraagt eind 2007 22 waarvan 17 het gehele jaar zijn bewoond;
4. Er zijn drie nieuwe burchten bijgekomen, twee op landgoed Huis ter Heide en één in de omgeving van Giersbergen, één bewoonde burcht raakte onbewoond;
5. Geschat wordt dat in minstens zes burchten jongen zijn geboren, verspreid over het gehele gebied;
6. Zeven dassen sneuvelden, waarvan twee op de Udenhoutseweg/Houtsestraat, twee op de noordoost tangent Tilburg, één op de Nieuwkuijkseweg, één op de Margrietweg en één in uitzetren Mulders. Zes dassen werden slachtoffer van het verkeer en één werd door een andere das doodgebeten (gevecht om het territorium);
7. Er werden drie dassen teruggemeld met een tatoeage. Zij werden allen uitgezet in de duinen;
8. Er is een evenwichtige leeftijdsopbouw. De dassen in het oostelijk deel van de duinen zijn gemiddeld ouder, dan die in het westelijk deel (Den Brand en op landgoed Huis ter Heide);
9. In het gehele Nationale Park en in aanliggende gebieden komen sporen en bewoning van de das voor;
10. De das heeft drie bewoonde burchten ten westen van de N261, de weg tussen Tilburg en Waalwijk en drie in Den Brand;
11. Er is een burcht met 31 belopen ingangen, een andere heeft een oppervlakte van ongeveer 1.400 m² en heeft 28 belopen pijpen;
12. Een verdere verdichting (nieuwe burchten) zal naar verwachting plaatsvinden ten westen en oosten van de N261, in de omgeving van het Hengstven (zuiden, oostelijk deel) en in het noordelijk deel van de duinen, mogelijk ook op de Margriet;
13. Naar aanleiding van het grote aantal doodgereden dassen op de Udenhoutseweg werd aan de gemeente Tilburg in 2006 verzocht maatregelen te nemen. In 2007 werd door de gemeente hiervoor € 100.000 ter beschikking gesteld. De aanleg van raster en tunnels is voorzien begin 2008 en;
14. Het is wenselijk een aantal wegen in diverse gemeenten te voorzien van rasters en tunnels.

Bewoonde burchten per gemeente 2007

Bewoonde burchten per eigenaar 2007

1. Jaarverslag

1. Vanwege het feit dat de dassen over een groot gebied zijn verspreid is het onmogelijk geworden om zelf alles bij te houden en te inventariseren. Veel personen maakten het mij mogelijk om alles 'in kaart' te brengen en te houden en enkelen hebben een burcht 'geadopteerd';
2. Ik bedank hierbij Leo de Bruijn, Gerard van de Burg, Hemmo Dekkers, Frans Kapteijns, Fons Mandigers, Jan Meesters, Jan van der Meijden, Lex Querelle, Hugo van der Wal en Rombout de Wijs van Natuurmonumenten, Emiel Rijken en Theo Quekel van het Brabants Landschap en Marlies van Iersel, André van Drunen, André Janssen, Kees Kraneveld, Harry Smits en Peter van de Ven voor hun gegevens;
3. In 2007 werden drie nieuwe dassenburchten ontdekt, waarvan twee op landgoed Huis ter Heide en één noordwestelijk van Giersbergen. Eén bewoonde burcht raakte weer onbewoond;
4. De toename van het aantal dassen in 2007 bedroeg ± 5 als saldo van geboorte en overlijden;
5. Naar schatting werden op zes dassenburchten jongen geboren;
6. In 2007 werden zes dassen verkeerslachtoffer. Dit is ong. 10% van de totale populatie. Landelijke gegevens laten een getal van ongeveer 20-25% zien. Eén das werd slachtoffer van een territoriumgevecht. Hij werd doodgebeten door een andere das;
7. Er werden drie dassen met een tatoeage teruggemeld. Zij waren allemaal uitgezet in de duinen;
8. Omdat er relatief weinig slachtoffers vallen, wordt de leeftijdsopbouw steeds evenwichtiger;
9. De slachtoffers betreffen over het algemeen jonge onervaren dassen;
10. Het totaal aantal slachtoffers over de periode 2000-2007 bedraagt 26, waarvan 12 beren, 9 zeugen en van 5 is het geslacht onbekend;
11. Het aantal slachtoffers per gemeente bedraagt Haaren: 8, Heusden: 5, Loon op Zand: 0 en Tilburg 13;
12. In de verbindingszones tussen de dassenpopulaties rondom Vught/Boxtel en de Drunense Duinen zijn nog steeds geen dassenactiviteiten waargenomen. Hiervoor kan ik geen verklaring vinden;
13. De dassenwerkgroep Brabant (Noord-Brabant) heeft een eigen website: www.dassenwerkgroepbrabant.nl, hierop is het wel en wee van de das in onze provincie te zien. Tevens geeft onze werkgroep een nieuwsbrief uit. Deze is digitaal en wordt via e-mail toegezonden. De emailadressen worden niet doorgegeven aan derden;
14. Raster en tunnels in de gemeente Tilburg:
 - a. nov 2006: n.a.v. veel dassenslachtoffers op de Udenhoutseweg in de gemeente Tilburg werd door mij besloten de gemeente te verzoeken hier maatregelen te nemen (aanleg van raster en tunnels);
 - b. dec 2006: Brief van het College van B&W gemeente Tilburg aan Stichting Das&Boom, cc College B&W gemeente Loon op Zand, dat zij gaarne bereid was om te overleggen om te bezien welke maatregelen gewenst waren;
 - c. dec 2006: Gesprek met medewerkers van de gemeente Tilburg over de te nemen maatregelen;
 - d. maart 2007: Wethouder Els Aarts van de gemeente Tilburg ontving van Paul Rüpp, gedeputeerde van de Provincie Noord-Brabant € 400.000 reconstructiegeld voor twee projecten. Een van deze projecten betreft de das, waarvoor € 100.000 werd gereserveerd;
 - e. april 2007: De gemeente Tilburg vroeg advies bij Stichting Das&Boom. Door Marc Moonen van de Stichting werd het rapport 'onderzoek locaties dassenvoorzieningen knelpunten gemeente Tilburg' opgesteld en aangeboden aan de gemeente Tilburg. De belangrijkste te treffen maatregelen zijn:
 - Udenhoutseweg: aanleg 2 dassentunnels waarvan 1 schuin geboord en 2x450 meter raster;
 - Loonse Molenstraat: advies om de verbindingszone 'Den Brand' en 'het Noorderbos' te optimaliseren: onderzoeken of de aanleg van natuurlijke lijnelementen mogelijk is, waarna, na aanleg hiervan, aanleg van raster en tunnels plaats kan vinden en;
 - Schoorstraat: aanleg 1 tunnel, schuin geboord en 2x150 meter raster;
 - f. sept 2007: tijdens een bespreking van de Groene Mal Tilburg werd de aanleg van deze voorzieningen tot prioriteit nr. 1 verheven. De gemeente heeft toegezegd dat de tunnels uiterlijk maart 2008 zullen zijn gerealiseerd;
15. Vanaf 2004 tot en met 2007 werden 20 dode dassen gemeld, waarvan 17 door het verkeer. Hiervan werden 7 slachtoffers (41%) aangetroffen op de Udenhoutseweg;

- a. snelle aanleg van voorzieningen is dus dringend gewenst en;
 b. van de 20 dode dassen kwamen 12 (60%) uit de gemeente Tilburg.
16. Groene Mal: de gemeenten Tilburg, Dongen, Loon op Zand, BMF, Natuurmonumenten en andere partners werken al jaren samen voor een forse Ecologische Verbindings Zone (EVZ) tussen Landgoed Huis ter Heide en boswachterij Dorst. Voor de das is een **snelle aanleg** hiervan voor zijn verdere verspreiding van groot belang. Op dit moment is het gebied ten westen van Landgoed Huis ter Heide voor de das niet zo geschikt. Het leefgebied is goed, echter er zijn bijna geen plaatsen waar hij zich kan vestigen (bouwen van een burcht);
17. Rondom de duinen werden 16 informatiepanelen geplaatst. Op enkele daarvan komt de das voor.

2. Dode dassen

Overzicht uitgezette dassen en terugmeldingen:

aantal dassen (getatoeëerd)	datum uitzetten			Totaal
	27-aug-99	25-sep-01	23-sep-04	
beer	6	2	3	11
zeug	6	1	3	10
totaal	12	3	6	21

datum terugmelding	beer of zeug	aantal terugmeldingen			
		27-aug-99	25-sep-01	23-sep-04	Totaal
18 februari 2000	beer	1			1
14 januari 2005	beer	1			1
2 april 2007	beer	1			1
25 april 2007	beer	1			1
10 oktober 2007	beer		1		1
totaal tot en met 2007		4	1	0	5
waarvan beren		4	1		5
waarvan zeugen		0	0		0

Overzicht dassenslachtoffers vóór 1999 tot en met 2007:

Aantallen dassen	vóór 1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	1999 tm 2007
slachtoffers	2	1			3	2	5	6	7	26
waarvan: beer	1	1			1	1	2	1	5	12
zeug	1				1		2	4	1	9
onbekend					1	1	1	1	1	5
slachtoffers waarvan gemeente:										
Heusden	1						2	1	1	5
Loon op Zand										0
Haaren	1				3	1	1		2	8
Tilburg		1				1	2	5	4	13

In 2007 werden veel beren doodgereden, in 2006 was dat juist andersom. Opvallend is het grote aantal slachtoffers in de gemeente Tilburg.

Dode das, gedood door das

In februari werd in uitzetren Mulders een dode das aangetroffen. Het was een beer (man), woog 12 kg en had een lengte van 90 cm. De das zag er heel gezond uit, dit mede door de 'warme' winter. De dassen waren de hele periode actief geweest, konden blijven foerageren en teerden daardoor niet veel in op hun vetreserves. De doodsoorzaak was echter heel bijzonder. Vanaf de staartwortel was hij tot 15 cm. op zijn rug, kaal gekrabd en er waren duidelijke wondjes van klauwen zichtbaar. De das is hoogstwaarschijnlijk doodgebeten door een andere das. Dit is een 'schoolvoorbeeld' van hoe vechtende dassen met elkaar omgaan. Als dassen met elkaar vechten (territoriumgevecht óf familietwist) verwonden ze elkaar altijd op dezelfde plaatsen, achter oren en nek en rond de snuit. Vaak proberen zij de staart te pakken te krijgen als ze vechten, zeker als ze de bedoeling hebben de ander te doden. Men zou zeggen; 'wat doet dat staartje er nou toe', maar de uitleg hierover zegt heel veel. De staart maakt onderdeel uit van de wervelkolom van de das. Hier liggen zeer veel zenuwen. Bij een harde beet op de wervelkolom (zenuwen) verstijft een das compleet en blijft als een plank op de grond liggen. Zijn rivaal heeft dan de gelegenheid de das af te maken. Deze tactiek van dassen is in Groot-Brittannië onderzocht en wordt ook toegepast door ratten en muizen. De Engelse auteur Phil Drabble heeft precies zo'n situatie meegemaakt met zijn 'tamme' das die in een gevecht was geraakt met een 'wilde'. Zie zijn boek: 'Badgers at my window', blz. 109 t/m 111.

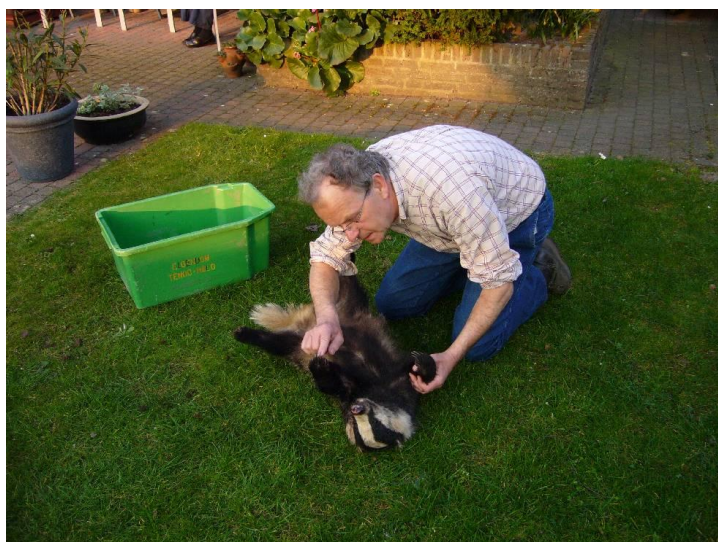

foto Winifred van den Bosch: Bert van Opzeeland bij dode das met tatoeage, genaamd Stein

3. Pers en rondleidingen

1. Samen met Frans Kapteijns van Natuurmonumenten werd een persbericht over het jaar 2006 opgesteld, dat aan een groot aantal organisaties en personen werd verstrekt;
2. Het persbericht 2006 werd regelmatig geciteerd; Brabants Dagblad regio Tilburg en de Langstraat, Van Nature - jan 2007, de Scherper (Heusden), Omroep Brabant en was ook op diverse WEB-sites te vinden o.a. Natuurmonumenten;
3. Vara vroege vogels besteedde aandacht aan de das in de duinen;
4. In de Nieuwsbrief van de dassenwerkgroep Brabant werd regelmatig aandacht geschonken aan de das in de duinen. Deze wordt kosteloos toegezonden, aanmelden via: nieuwsbrief@dassenwerkgroepbrabant.nl: Enkele artikelen:
 - a. Gemeente Tilburg treft maatregelen voor de das: 100.000 euro subsidie;
 - b. Dode das – gedood door das en;
 - c. Bijdrage Stichting Jacques de Leeuw uit Loon op Zand.
5. N.a.v. de dode das op 2 april 2007 Nieuwkuijkseweg werd door mij een persbericht opgesteld dat door het Brabants Dagblad en de Scherper werd geciteerd. De Scherper zette er een foto bij van een das, maar dit was de zilverdas, waarop ik een ingezonden brief heb opgesteld: 'In de Scherper

van vorige week werd bij het artikel over de das in de Loonse en Drunense Duinen en omgeving een foto geplaatst van het dier. Deze is echter niet van de Europese das, zoals deze voorkomt in onze regio. De foto is van een zilverdas óf Amerikaanse das (*Taxidea taxus*) en is een Noord-Amerikaanse marterachtige. Het is de enige in Amerika voorkomende soort das. De zilverdas is het symbool van de Amerikaanse staat Wisconsin. Hij is kleiner dan de Europese das. De das weegt 3,6 tot 11,4 kilogram en leeft op open vlakten, prairies en struikgebieden van Noord-Amerika, in het zuidwesten van Canada, in het westen en het centrale deel van de Verenigde Staten en in midden Mexico;

6. Brabants Dagblad, regio Tilburg: op 5 mei werd aandacht geschonken aan dassenslachtoffers. Er werd gemeld dat in 2007 raster en tunnels worden aangelegd in de gemeente Tilburg. Dit wordt nu echter begin 2008;
7. Voor de Natuur- en Milieuvereniging gemeente Heusden werd een dassenwandeling verzorgd, aantal deelnemers 20;
8. Regelmatig kwamen vragen via de e-mail binnen over de das en;
9. Bij diverse wandelingen zoals van IvN de Waerdman uit Waalwijk, Natuur- en Milieuvereniging gemeente Heusden werd uitleg gegeven over de stand van zaken m.b.t. de das.

4. Toekomstige ontwikkelingen en wensen

Verwacht mag worden dat de das zich nog verder in het gebied zal verspreiden. Vooral ten westen van de N261 zullen nog enkele burchten ontstaan, maar ook ten oosten ervan. Ten noorden en oosten van de Drunense Duinen zal een verdichting plaats gaan vinden. Er zullen hier en daar nog burchten bij gaan komen, waarna een stabilisatie zal gaan optreden.

In de migratiezone (via Helvoirtse broek en landgoederen van Vught: Esschebaan, beekdal van de Broekley) tussen de dassenpopulaties in de omgeving van Boxtel/Vught en de populaties van de Drunense Duinen zijn nog geen burchten bekend. Voor de genetische uitwisseling tussen de populaties wordt dit zeer wenselijk geacht. Er worden in de zone burchten verwacht, echter dit laat lang op zich wachten. De reden hiervan is mij niet bekend.

Het gebied ten westen van landgoed Huis ter Heide is niet zo geschikt voor de das. Er moet echter niet uitgesloten worden dat de das hier en daar opduikt, op zijn weg naar West Brabant. De aanleg van een robuuste Ecologische Verbindings Zone (EVZ: Huis ter Heide – Dorst) als onderdeel van de Groene Mal van de gemeente Tilburg, is voor een verdere verspreiding van de das van groot belang, maar ook de aanleg van de natuurbrug Woudspoor over de snelweg tussen Tilburg en Waalwijk.

Om de dassen een '*handje te helpen*' is het wenselijk om plaatselijk op wegen, daar waar vaak dassen oversteken, dassenraster en tunnels aan te leggen. Dit betreft met name de volgende wegen:

- Gemeente Heusden: Honderdbundersweg/Nieuwkuijkseweg en Margrietweg;
- Gemeente Haaren: De Heikant, Oude Bosschebaan, Margrietweg en de N65;
- Gemeente Loon op Zand: autoweg N261 en Kasteellaan en;
- Gemeente Tilburg: Udenhoutseweg, Loonse Molenstraat, Schoorstraat hier worden begin 2008 maatregelen (aanleg tunnels en raster) getroffen en Noordoost tangent

Bert van Opzeeland
Hopbel 10
5251 CS Vlijmen
073-5113213
vanopzeeland@hotmail.com
www.dassenwerkgroepbrabant.nl
januari 2008

De volgende pagina's bevatten enkele bijlagen.

Bijlage 1: kengetallen

omschrijving	vóór 1999	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Aantal burchten (excl. bijburchten)	1	3	5	6	8	9	14	17	19	21
Aantal bewoonde burchten (excl. bijburchten)	1	2	4	4	4	5	10	12	15	17
aantal burchten met jongen (geschat)	nb	0	1	1	2	2	3	3	6	6
aantal dassen (geschat)	2	12	14	16	20	23	35	40	50	55
aantal uitgezette dassen	0	12	0	3	0	0	6	0	0	0
aantal (verkeers)slachtoffers	2	2	1	0	0	3	2	5	6	7

Bijlage 2: slachtoffers

Omschrijving	aantal dassen	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	vóór 1999
dassenslachtoffers en bijzonderheden	1	26-2: 139,43-406,45, in uitzetren Mulders Haaren, beer, gewicht 12 kg., lengte 90 cm., schedel is geprepareerd, hoogte kam n.b., geen tatoeage, das zag er heel gezond uit (mede door de warme winter), vanaf de staartwortel tot 15 cm. op zijn rug kaal gekrabd en wondjes van klauwen zichtbaar, hoogstwaarschijnlijk doodgebeten door een andere das (territoriumgevecht).	voorjaar (bericht pas in juni ontvangen). Udenhoutseweg, geen nadere gegevens. Omdat het een betrouwbare melding betrof, deze opgenomen.	14-1: 141,58-409,53; beer, tatoeage D29; das voorjaar 1999; Naam: Aalder, uitgezet aug 1999, Pr. Bernhardlaan; gevonden in tunnel noordzijde Nieuwkuijksseweg Heusden; gestrikte das (konijnstrik), langdurige doodstrijd, in verre staat van ontbinding.	8-4: 142,58-406,28, beer, 11 kg., verkeer, 1 jaar, gezond en doorvoed. Oude Bosschebaan, Haaren, ingang Guldenberg.	25-4: 142,38-405,05, verkeer, geen verdere gegevens. Udenhoutseweg, Haaren nabij klooster Emmaus.	geen	geen	Groenstraat Udenhout: 18-2, das van uitzetproject, verkeer, beer, 1 jaar, 11 kg, wel doorvoed, gezond.	Honderdbunderweg Heusden: geen gegevens.	1994: Gommelsestraat Udenhout: zeug, verkeer.
	2	2-4: 141,40-409,60, Nieuwkuijksseweg dicht bij burcht Jos S., Heusden, beer, gewicht 11 kg., lengte 90 cm. incl. staart, hoogte kam n.b., is geprepareerd, zag er gezond uit, slijtage tanden: conform leeftijd, tatoeage D16, naam das: Stein, kwam uit Stein in Limburg, uitgezet in op 27-8-1999 in uitzetren Mulders: 139,43-406,46 (4,6 km. van doodrijlocatie), leeftijd van de das was 8 jaar en 1 maand, geboren voorjaar 1999.	voorjaar: zeug op de Schoorstraat, betrouwbare melding, geen data en precieze locatie bekend.	20-4: 139,20-405,53, verkeer, geen nadere gegevens bekend: Oude Bosschebaan (Tolberg) Haaren t.p.v. dassenwissel.	19-6: 133,75-402,50 verkeer, jong dier (geen nadere gegevens). Udenhoutseweg in Tilburg.	2-8: 140,83-405,75, beer, 12 kg, verkeer, 1 jaar, gezond en doorvoed. Oude Bosschebaan, Haaren nabij forellenvijver.				Gommelse- straat Udenhout: beer, 1 jaar, verkeer, 11 kg, 80 cm.	1997: Vendreef Heusden: beer, enkele jaren, 12 kg, 90 cm, verkeer.
	3	25-4: 140,98-407,95, Margrietweg, Haaren, waarschijnlijk afkomstig van Burcht Bert 2, beer, gewicht 10 kg., lengte 87 cm. incl. staart, zag er goed uit, schedel is geprepareerd, tatoeage D31, naam das: Bastring, kwam uit Lomm in Limburg, werd uitgezet in aug. 1999 in uitzetren Prins Bernhardlaan (ong. 1 1/2 km. van doodrijlocatie), leeftijd van de das: 8 jaar en 2 maanden, geboren voorjaar 1999. Is derde teruggemelde das met tatoeage. Totaal uitgezet 21 dassen.	21-6: 133,70-402,48, Udenhoutse weg; zeug (mogelijk zogend), verkeer, gewicht 10 kg., lengte 86 cm, oudere das, geen tatoeage, algemene conditie goed, evenals gebit.	30-9: 141,05-401,55, verkeer, zeug, weg Udenhout-Oisterwijk, vlakbij Chinees (Lei Pin), dichtbij verkeersweg N65, das was goed "gevuld", zwerper; dichtstbijzijnde dassenburcht 3 km.		8-11: 141,49-408,03, zeug, 11 kg, verkeer, 1 jaar, gezond en doorvoed. Margrietweg, Haaren bij ingang camping Distelloo.					
	4	28-4: ong. 134,30-402,50, Udenhoutseweg gem. Tilburg, afkomstig van burcht Willy/Bert3, zeug, zogend: nee, gewicht 10 kg., lengte 91 cm. tm staart, schedel verbrijzeld, zag er gezond uit.	11-9: 141,23-407,98, Margrietweg, verkeer, beer, gewicht 6,4 kg., geboren voorjaar 2006.	7-10: 135,95-408,55, Pessert: maiskneuzer, zeug, geen tatoeage, hoogte kam 3 mm, 11/2 jaar, de linkerpoten ontbraken, rechterpoten beschadigd, evenals de staart, was in staat van ontbinding. Gem Heusden.							
	5	2-8: 134,40-401,00. Op de nieuwe noordoost tangent, vlakbij 'de Kouwenberg' ten zuiden van de Vloevelden, gemeente Tilburg. Mogelijk afkomstig van burcht Willy/Bert 3, Udenhoutseweg. De dode das werd gemeld door Jan Meesters (Natuurmonumenten). Omdat de melding kwam van iemand die weet hoe een das er uit ziet, is de melding betrouwbaar en is opgenomen in dit overzicht. De das werd door iemand meegenomen, was niet meer te vinden, er zijn geen nadere gegevens van bekend.	1-11: 134,12-402,48, Udenhoutseweg, verkeer, zeug, gewicht 14 kg, lengte excl. staart 80 cm, geen tatoeage, algemene conditie zeer goed, schedel wordt geprepareerd. De melding betrof het 4e slachtoffer sinds 2 jaar op de Udenhoutseweg.	4-11: 137,04-403,25, Schoorstraat (kapel), Udenhout, verkeer, beer, geen tatoeage, hoogte kam 1/2 mm, leeftijd: 9 maanden, 13 kg, 100 cm, puntaaf, penisbotje 7,7 cm.							
	6	1-9:133,55-401,08, mogelijk afkomstig van burcht Willy/Bert 3, Udenhoutseweg in de gemeente Tilburg. De dode das werd gemeld door Frans Pullens, preparateur in Waalwijk. De das werd ter preparatie, na bij de politie te zijn gemeld, aangeboden door de fam. Trapman uit Loon op Zand. Hij werd beoordeeld door Frans en de fam. Trapman. Aan de buitenkant was de das licht beschadigd, hij zag er heel goed uit en had een kleine wond (buitenkant). Frans: het was 'een mooie das'. De das was aangereden door een auto en lag in de kant van de weg, vlakbij de nieuwe noordoost tangent op de oude weg van Loon op Zand naar Waalwijk. Geslacht beer, gewicht n.b., hij had geen tatoeage. De das is opgezet en bevindt zich bij de familie Trapman.	22-11: 134,10-402,50: Udenhoutseweg, verkeer, de dode das werd pas in mei 2007 gemeld, op basis van een filmpje (mogelijk wijfje: das in typische 'morsdood-houding') werd als slachtoffer toegevoegd aan de lijst.								
	7	10-10: 135,06-402,48, afkomstig van burcht Willy/Bert 3 óf van Reinier. De das lag midden op de Houtsestraat (gem. Tilburg), kruising De Vijfhuizen. Het is het 7e slachtoffer op de Udenhoutseweg/Houtsestraat sinds 2004. Het was een beer, gewicht: n.b., lengte: ong. 80 cm, de schedel was verbrijzeld. Hij werd niet op de doodrijlocatie gevonden, maar lag in de Zandkantse Leij. De das is in de Zandleij terecht gekomen. Hij is via de stuw als verlengde van de Zandleij, in de Zandkantse Leij terecht gekomen (ong. 100 mtr. voorbij de stuw). Hier is het water erg ondiep en is blijven steken. Hij had een tatoeage nr.: D77. Het was das Hulhorst, kwam uit Beekbergen (Gld) en werd op 25 sept. 2001 uitgezet in uitzetren Mulders op ong. 6 km afstand. Gegevens van het opvangcentrum Das&Boom: Hulhorst kwam op 12-07-2001 binnen bij D&B. Hij woog 3685 gram, was verzwakt, zakte door zijn voorpotjes en had veel vlooiën en werd gevonden bij de Hulhorstweg in Beekbergen. Op 23-7-2001 verliet Hulhorst de intensive care. Op 26-7 woog hij 3800 gram en op 14-8: 7,7 kg.									